

Afdeling	: R&E - Algemeen	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Pierre Heuts (0495-575242)	DJ-9648
Portefuillehouder	: A.F. (Frans) van Eersel	Zaaknummer:
		9646
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Position paper Weert - Brainport regio Eindhoven

Voorstel

In te stemmen met de Position paper Weert – Brainport regio Eindhoven.

Inleiding

In het coalitieprogramma 2014-2018 is aangegeven dat Weert meer kan profiteren van de situering op de grens met Noord-Brabant. Door zich mede te richten op deze Provincie, en de regio Eindhoven in het bijzonder, wordt de reikwijdte en de bekendheid van Weert vergroot. In deze collegeperiode zijn op dit vlak een aantal activiteiten verricht, zoals de deelname in Keyport / Brainport Network en in bedrijvennetwerken.

Beoogd effect/doel

Een eerste aanzet te maken om de relaties op economisch vlak tussen Weert en Brainport regio Eindhoven in beeld te brengen en kansen voor versteviging hiervan te verkennen.

Argumenten

Door het nader aanhalen van de contacten met Brainport Eindhoven kunnen kansen op o.a. economisch vlak en op het gebied van de woningmarkt worden benut.

Weert, 5 september 2017 De directeur, Soort besluit: Besluit college	S		B	W	W	W	W
		akkoord		FvE	PS	GG	MvdH
		bespreken					
19-09-17							

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 19-9-2017

Nummer: 15

De secretaris,

Kanttelingen en risico's

N.v.t.

Financiële, personele en juridische gevolgen

N.v.t.

Uitvoering/evaluatie

functies

De notitie kan als een eerste aanzet fungeren om met een aantal stakeholders het gesprek aan te gaan (maakindustrie, Keyport, Eindhoven).

Communicatie/participatie

De gemeenteraad op de hoogte stellen d.m.v. de TILS lijst.

Overleg gevoerd met

Intern:

R&E: S. van Mensvoort, C. Bongers, M. Dolders, H. Zontrop, M. Arts

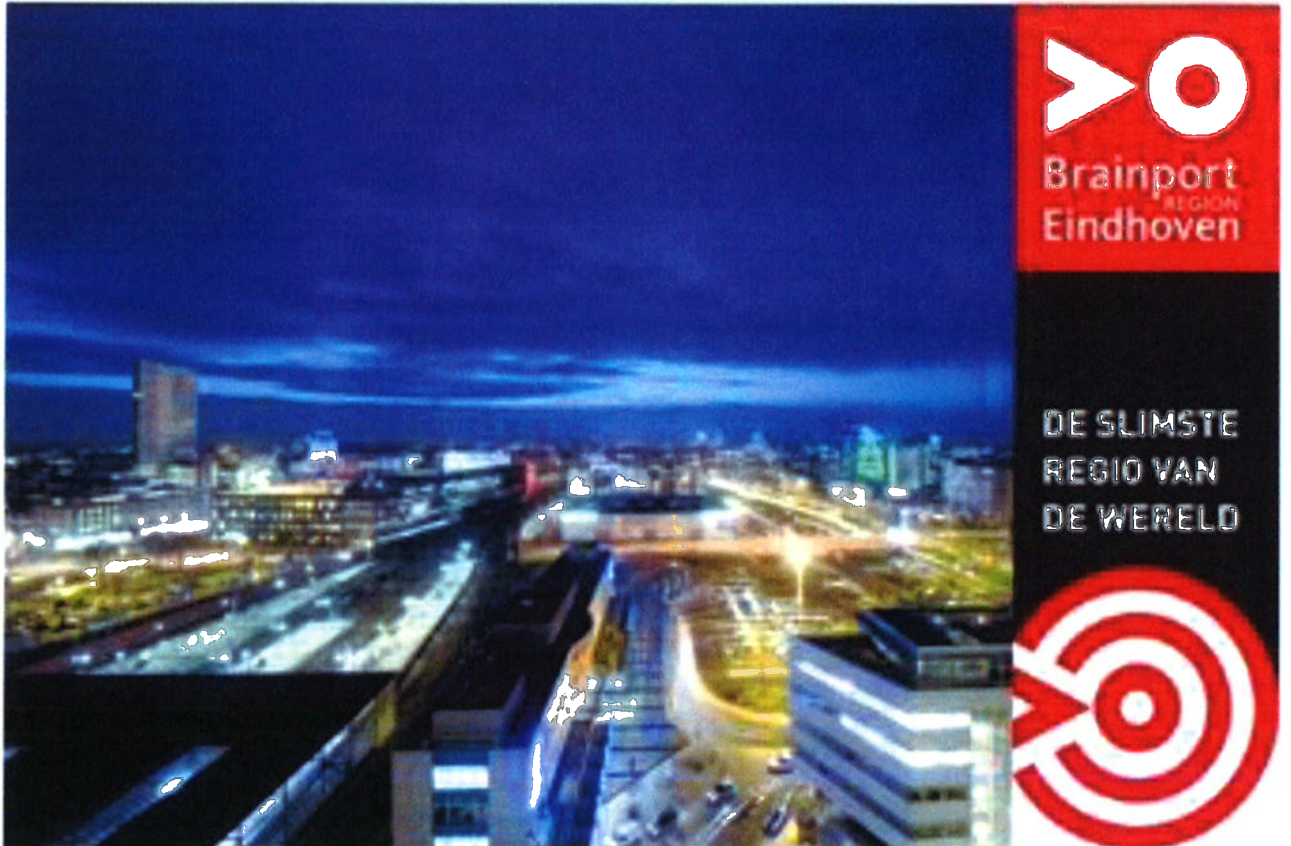
Extern:

Keyport 2020, Brainport Eindhoven

Bijlagen

Position paper Weert – Brainport regio Eindhoven

Position paper Weert – Brainport regio Eindhoven

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Agenda Brainport regio Eindhoven	2
2.1 De koers van Brainport	2
2.2 De bouwstenen van het succes van Brainport	4
2.3 De huidige positie van Weert in Brainport	5
2.4 Gemeentelijke ambitie	8
3. Kansen Weert – Brainport	10
3.1 Uitgangspunten	10
3.2 Kansen en opgaven	11
3.3 Conclusies en vervolg	14

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Weert heeft gezien haar situering op de grens met Noord-Brabant op diverse gebieden (sterke) relaties met deze Provincie. Op economisch vlak speelt daarin vooral de regio Eindhoven een belangrijke rol. Ook in het coalitieprogramma 2014-2018 worden deze relaties, en dan met name de potenties, onderkend:

'Het belang van de samenwerkingsverbanden als bijvoorbeeld Keyport 2020 en Brainport wordt volledig onderschreven. Dit geldt ook voor de samenwerkingsverbanden over de landsgrens heen. Naast het belang om hierin samen op te trekken bij het verkrijgen van (Europese) subsidies, biedt het voor Weert een podium om zich te profileren en bedrijvigheid naar Weert te halen. Weert zou daarbij meer moeten profiteren van haar unieke ligging op grens van de provincie Noord-Brabant en Limburg. Door zich mede te richten op Noord-Brabant en de stad Eindhoven wordt de reikwijdte en bekendheid van Weert vergroot. Het stimuleren van het actief aanbieden van stageplaatsen door Weerter bedrijven in de regio Eindhoven zou hiervan een voorbeeld kunnen zijn. Maar ook het op bestuurlijk niveau rechtstreeks contact leggen met (intermediaire) bedrijven in de regio Eindhoven opent deuren naar nieuwe kansen'.

De toptechnologieregio Eindhoven is georganiseerd in de stichting Brainport Eindhoven. Deze vormt het uitgangspunt van deze verkenning.

Doel

Met deze notitie wordt een eerste aanzet gemaakt om de relaties op economisch vlak tussen Weert en Brainport regio Eindhoven in beeld te brengen en kansen voor versteviging hiervan te verkennen.

Aanpak

Zowel Brainport regio Eindhoven (hierna: Brainport) als de gemeente Weert hebben hun eigen economische agenda. In de komende hoofdstukken worden deze achtereenvolgens toegelicht, waarna wordt onderzocht of deze agendapunten met elkaar matchen of elkaar kunnen versterken. Tot slot worden hier een aantal kansen uit gedestilleerd.

Voor de totstandkoming van deze notitie is literatuuronderzoek verricht en hebben er gesprekken plaatsgevonden met vertegenwoordigers van Keyport en Brainport Development.

2. Agenda Brainport

2.1 De koers van Brainport

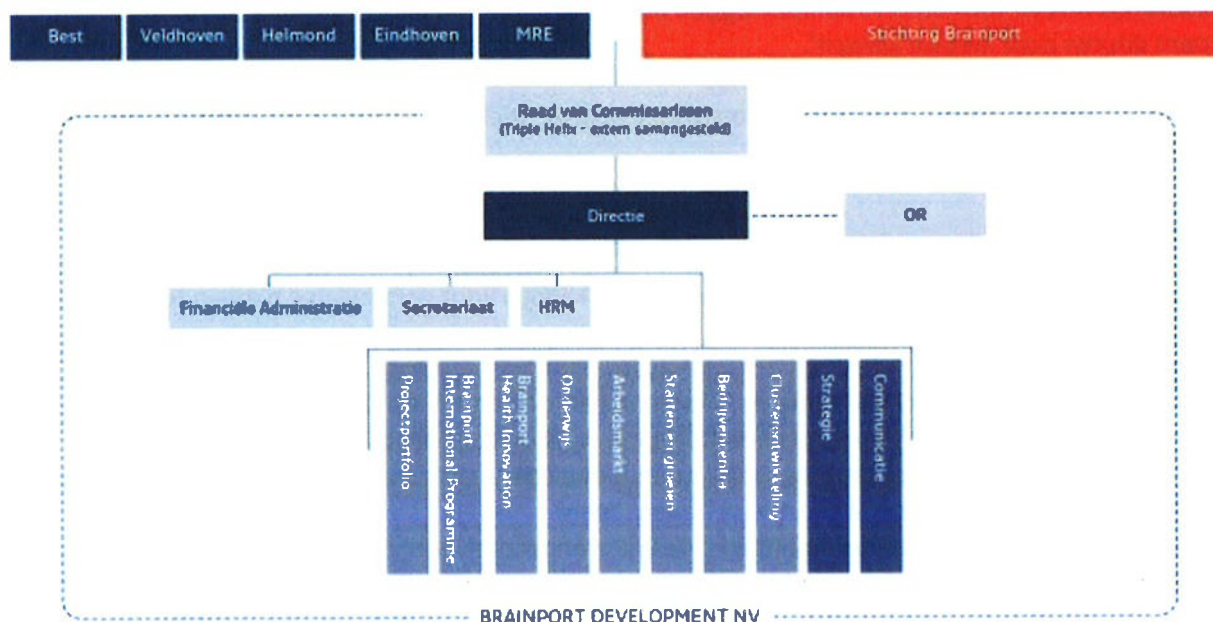
Inleiding

Brainport, met Eindhoven als hart, is een toptechnologieregio van wereldformaat en de groeiversneller van de Nederlandse economie. Brainport vormt als Mainport een belangrijke pijler van de Nederlandse economie, naast de Rotterdamse haven de luchthaven van Schiphol.

De naam Brainport staat in feite voor een investerings- en uitvoeringsagenda die voortdurend in ontwikkeling is. Hierdoor wordt steeds scherper waarop bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden in Zuid Oost Brabant willen inzetten om de concurrentiepositie van de regio te versterken.

Organisatie

De strategieontwikkeling vindt plaats binnen de Stichting Brainport, waarin de regionale Triple Helix Partners vertegenwoordigd zijn:

De economische ontwikkelmaatschappij Brainport Development NV ontwikkelt de regionale economische strategie, ontwikkelt en realiseert projecten, biedt bedrijfsadvies en innovatieve bedrijfshuisvesting en promoot Brainport in binnen- en buitenland.

Brainport Network

Brainport maakt samen met nog 5 andere triple helix organisaties (Keyport 2020, Agrifood Capital, Brainport, Greenport Venlo, Limburg Economic Development, Midpoint Brabant en de provincies Noord-Brabant en Limburg) deel uit van Brainport Network.

Deze organisaties schaarden zich eerder achter Brainport 2020: het economische programma voor Zuidoost-Nederland dat in 2011 van start ging. De samenwerking intensiverde en er ontstond een sterk netwerk. Reden om vanaf 2016 te opereren onder de vlag Brainport Network. Hierbinnen worden regio overstijgende thema's opgepakt, netwerken ontsloten en relevante kennis gedeeld. Deze werkwijze is bottom-up en gericht op het behalen van concrete resultaten. Hierbij staan de

bovenregionale thema's arbeidsmarkt, kapitaal en Europa centraal.

Brainport Network kan worden gezien als één sterke economische regio, waarbinnen zich een aantal samenhangende leef-, werk-, en marktgebieden bevinden ('daily urban systems'). Als de spreekwoordelijke steen in de vijver hebben economische ontwikkelingen in een gemeente zo ook gevolgen voor haar omgeving, zie de effecten van de ontwikkelingen VDLNedcar in Born voor o.a. Weert.

Brainport 2020

Het programma Brainport 2020 geeft de koers aan en benoemt en belegt concrete acties. Dat gebeurt met aandacht voor de grensoverschrijdende verbindingen naar met name Vlaanderen en Nordrhein-Westfalen.

Het programma richt zich op 5 domeinen: People, Technology, Business, Basics en International. In het plan 'Brainport next generation' is uitgewerkt op welke wijze Brainport kan inspelen op de snelle veranderingen in de samenleving en de economie. Naast het inzetten op de domeinen wordt daarin gekozen voor multi i.p.v. triple helix: niet langer een driehoek tussen overheid-bedrijfsleven-onderwijs vormen, maar burgers, klanten, consumenten, investeerders, designers, kunstenaars en corporaties erbij betrekken.

People

Centraal in het domein 'People' staan mensen, werk en de 'fit' tussen mensen en werk. Brainport streeft ernaar dat mensen 'een leven lang' kunnen blijven leren. Projecten in dit domein hebben te maken met de arbeidsmarkt, het ontwikkelen van competenties en het bevorderen van ondernemerschap. Speciale aandacht is er voor het interesseren van jonge mensen voor een carrière in de techniek, het stimuleren van levenslang leren en het aantrekken van internationale kenniswerkers.

Technology

Productontwikkeling begint met kennis- en technologieontwikkeling. Projecten in het domein 'Technology' zijn gericht op het versterken en aantrekken van onderzoekscentra en het stimuleren van innovatie, samenwerking en kennisoverdracht. Belangrijk is het koppelen van nieuwe technologie aan sectoren met groeipotentieel zoals design, food, gezondheid en sport. En/of aan sectoren die bijdragen aan maatschappelijke kwaliteiten zoals energie en mobiliteit.

Business

Nieuwe bedrijvigheid genereren. Dat is het doel van projecten in het domein 'Business'. Op verschillende manieren. Door netwerken te creëren en te versterken, zodat het makkelijker wordt voor bedrijven om zaken te doen; binnen de regio en internationaal. Door investeringen aan te trekken uit binnen- en buitenland die het Brainportprofiel versterken. Door startende ondernemers te helpen. En door innovatie te bevorderen in en mét het Midden- en Kleinbedrijf.

Basics

Het domein 'Basics' spitst zich toe op de randvoorwaarden voor een sterke regio. Met alle aandacht voor infrastructuur, een gunstig vestigingsklimaat en internationale samenwerking, zoals met Leuven en Aken in Elat-verband. En aandacht voor basisbehoeften zoals een goede bereikbaarheid, aantrekkelijke stadscentra en woonomgevingen, een onderscheidend cultuuraanbod, ICT breedband en een internationale school.

International

Brainport Development ondersteunt internationale initiatieven die met Europese subsidiegelden gefinancierd kunnen worden. Zij brengt de juiste partijen bij elkaar in projecten en ondersteunt bij subsidieaanvragen. Haar rol varieert van initiatiefnemer, netwerker om partijen bij elkaar te brengen tot het aansluiten bij relevante initiatieven van anderen.

Voor uitvoering van de Brainport 2020 strategie is verder "Collaboration" een belangrijk aandachtspunt. Dit betekent zowel de samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden (triple helix) als ook de samenwerking tussen verschillende (internationale) regio's en de samenwerking tussen de hogere en lagere overheden. Daarbij heeft het bedrijfsleven een sturende rol en neemt elk van de geledingen verantwoordelijkheid voor zijn eigen domein.

Concurreren met andere wereldspelers

Het uiteindelijke doel is een internationaal gevestigde naam en positie op het gebied van hightech en innovatie. Om deze ambitie waar te kunnen maken moet de regio het opnemen tegen bijv. Parijs, Frankfurt of Londen, stedelijke agglomeraties die vele malen groter zijn. Hiervoor is meer marktmasa of schaalgrootte nodig, en die is te vinden in de omliggende regio's. Diverse studies laten zien dat stedelijke dichtheid gunstig is voor meer innovatie, hogere productiviteit en daarmee economische groei. Een belangrijke trend hierbij is de zogenaamde 'borrowed size', welke gaat over de wijze waarop nabijgelegen steden en agglomeraties elkaar kunnen versterken. Daarbij moeten wél de verbindingen tussen die regio's heel goed zijn. Hoe sneller de verplaatsing van de ene naar de andere stad, hoe makkelijker het is om van elkaar te profiteren. Dit verwijst naar de situatie dat nabijgelegen en goed met elkaar verbonden steden één stedelijk functioneel geheel vormen en gezamenlijk één hoog niveau aan voorzieningen huisvesten.

2.2 De bouwstenen van het succes van Brainport

De belangrijkste bijdrage aan de kracht van Brainport wordt geleverd door:

- Een uniek "innovatie-ecosysteem" waarin de hele waardeketen van de regio is verankerd. Het gaat van fundamentele research tot en met ontwikkeling, design en engineering tot en met productie. Bedrijven in de (technologische) maakindustrie vormen belangrijke bouwstenen van dit duurzame ecosysteem. Dit ecosysteem kan alleen functioneren als bedrijven naar nieuwe mogelijkheden zoeken (open innovatie) om zo goed mogelijk te innoveren en meerwaarde voor de klant te creëren. Bijvoorbeeld door het actief zoeken naar nieuwe technologieën en ideeën buiten de eigen onderneming of door in R&D samen te werken.
- Een aantal toonaangevende producenten van (high)tech producten en systemen, de zogenaamde Original Equipment Manufacturers (OEM's). Hieronder bevinden zich o.a. ASML, Philips Medical Systems, Thermo Fisher Scientific en DAF. Rondom deze bedrijven heeft zich een rijk palet aan toeleverende bedrijven ontwikkeld die een rol spelen in één of meerdere OEM-ketens.

Veel van de bedrijven in de (technologische) maakindustrie opereren op internationale markten en hebben te maken met internationale concurrentie. Het concurrentievermogen wordt steeds afhankelijker van de prestaties van hun gezamenlijke keten.

- Onderwijs en onderzoek (en het samenspel met de bedrijven met onder meer de Technische Universiteit (TU/e), de Fontys Hogescholen en de Design Academy. Bovendien heeft Eindhoven dankzij de studenten een relatief jonge bevolking.

Het middelpunt van technologische ontwikkelingen, met meer dan 150 bedrijven en onderzoeksinstituten, is te vinden op de High Tech Campus langs de A2. Alleen al op deze Campus werken ruim 10.000 kenniswerkers.

Het belang van innovatie

Innovatie is van essentieel belang voor de ontwikkeling van de economie en daarmee van onze toekomstige welvaart. Bedrijven hebben belang bij investeringen in innovatie, omdat innovatie betere en/of nieuwe producten opleveren met winstmogelijkheden en/of behoud van hun marktpositie. Innovatie is bovendien een belangrijke banenmotor. Een baan in onderzoek en ontwikkeling (R&D) levert acht à tien arbeidsplaatsen op in productie en dienstverlening. Al deze stuwende banen creëren op hun beurt weer veel werkgelegenheid in de verzorgende sfeer. Het innovatieve vermogen van Nederland concentreert zich voor het grootste deel in N-Brabant, waarbinnen Eindhoven en omgeving een grote rol speelt: hier wordt 20% van de landelijke uitgaven aan R&D gedaan, € 1,7 mld (CBS 2016).

2.3 De huidige positie van Weert in Brainport

Kenniswerkers

Brainport trekt een groot aantal kenniswerkers aan. De A2 vormt daarvoor een cruciale verbinding-as. Ook vanuit Weert pendelen dagelijks duizenden mensen naar deze regio. Uit provinciale pendelcijfers blijkt dat de relatie tussen Weert en N-Brabant in een kort tijdsbestek sterk is toegenomen:

Ontwikkeling inkomende en uitgaande pendel Weert-N-Brabant

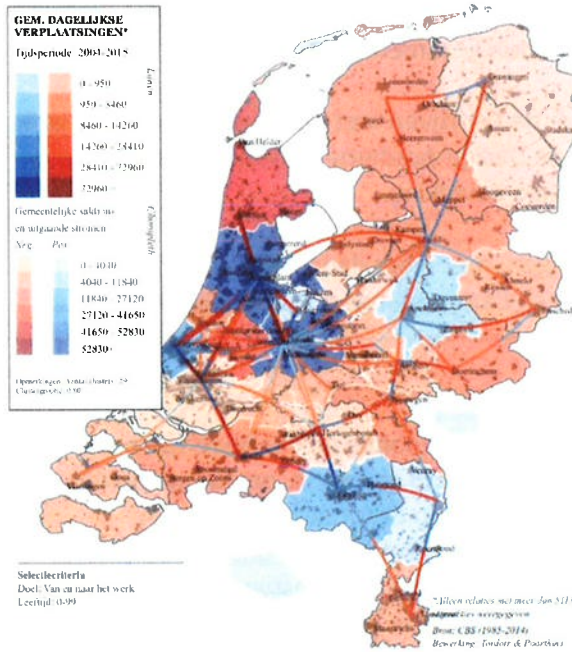
	2010	2014
Inkomende pendel	2.078	3.822
Uitgaande pendel	2.308	5.400

Bron: E'til (2014)

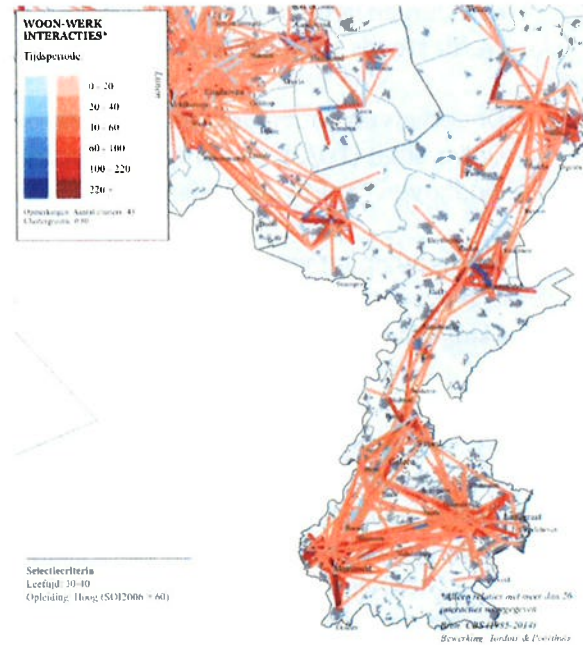
Verondersteld kan worden dat de regio Eindhoven hier een belangrijk aandeel in heeft.

Tordoir en Poorthuis concluderen op basis van hun databank dat Weert deel uitmaakt van de arbeidsmarktregio Eindhoven (één daily urban system). Dit geldt hoofdzakelijk voor de hoger opgeleiden: hoe hoger het opleidingsniveau, hoe groter de bereidheid om grotere woon-werkafstanden af te leggen. De lager- en middelopgeleide beroepsbevolking van Weert is veelal stadsregionaal georiënteerd. Qua voorzieningen is Weert vooral op de regio Midden-Limburg gericht.

Arbeidsmarktregio

Werk op HBO/Academisch niveau

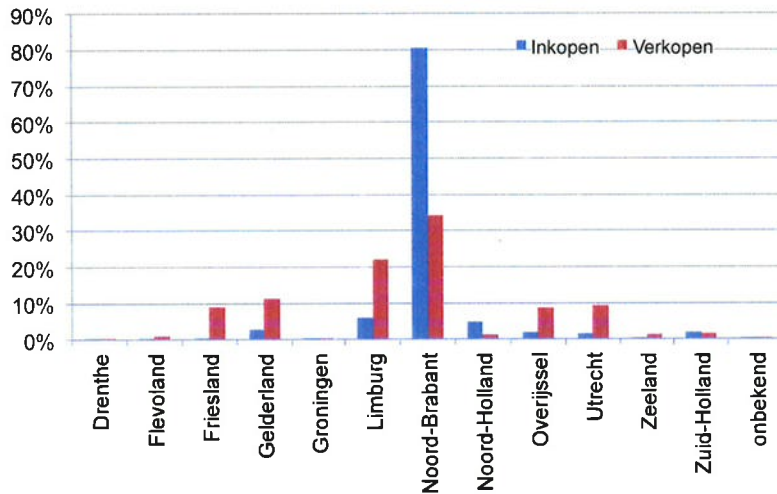

Bron: Tordoir/Poorthuis (2016)

In-en verkooprelaties bedrijven

In het kader van het economisch profiel van Weert (2015) heeft het adviesbureau AldusWillem o.a. de binnenlandse in- en verkooprelaties geanalyseerd. Hieruit blijkt dat er sterke relaties tussen Weert en de provincie Noord-Brabant bestaan. De Weerter industrie richt zich sterker op N-Brabant dan op de eigen provincie Limburg; voor de groothandel is Noord-Brabant na Limburg het belangrijkste inkoopgebied.

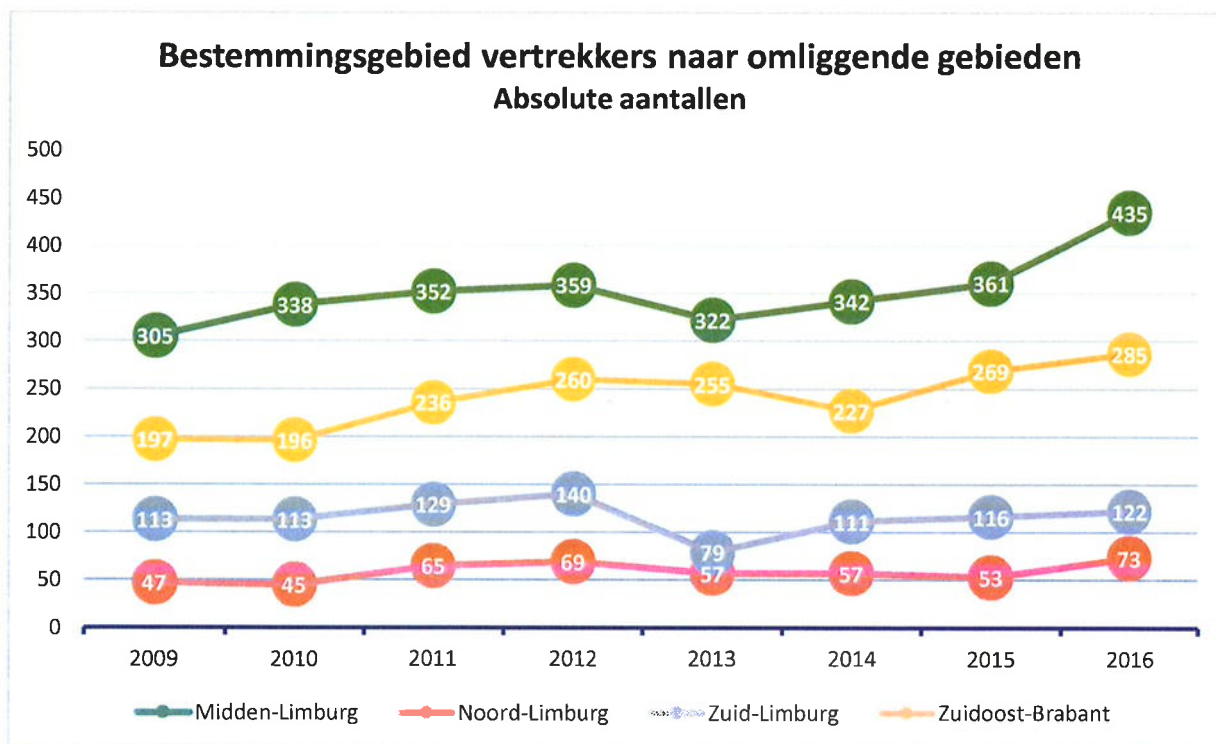
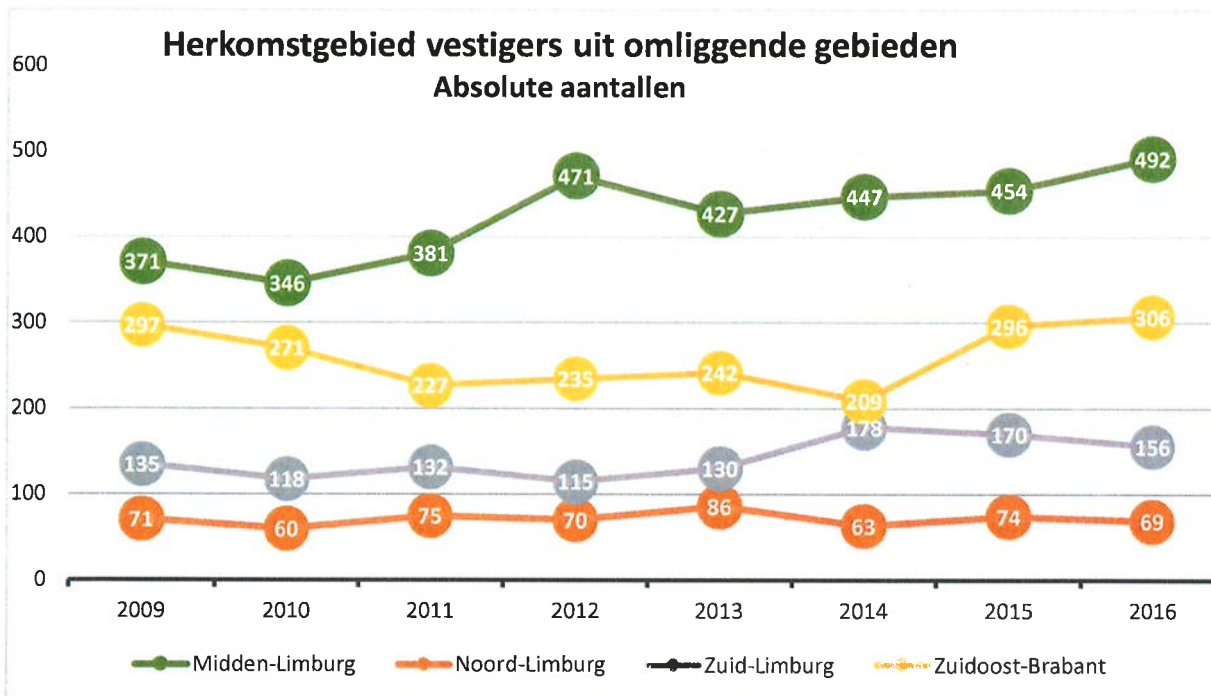
In- en verkooprelaties Weerter industrie (2015)

Woningmarkt

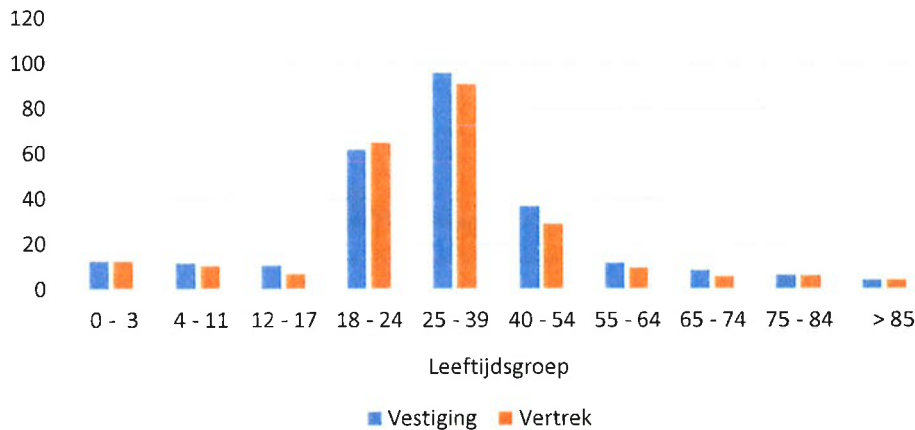
Uit een analyse van de Weerter migratiegegevens 2009-2016 blijkt dat Zuidoost-Brabant, na Midden-Limburg, het belangrijkste migratiegebied vormt. De meeste verhuizingen tussen Weert en Zuidoost-Brabant vinden plaats met Eindhoven (licht negatief saldo) en Cranendonck (structureel positief saldo).

Het totale saldo vestiging-vertrek ligt sinds 2009 steeds tussen -25 en +100. Positief in 2009-2010, negatief in 2011-2014 en weer positief in de laatste twee jaren. Als al deze saldi bij elkaar worden opgeteld, is het resultaat eind 2016 positief (+158).

Naar leeftijd zitten de meeste vestigers en vertrekkers in de economisch meest productieve leeftijden: 25-29 jaar, gevolgd door de 18-24 (o.a. studenten) en de 40-54 jarigen.

Vestiging en vertrek Weert-ZO Brabant Jaarlijks gemiddeld over 2009-2016

Binnen het stedelijk gebied Eindhoven zelf is Eindhoven sterk in trek. De aantrekkende economie en de verdere internationalisering hebben duidelijk een stimulerende invloed.

In Eindhoven gaan landelijk relatief gezien de meeste woningen naar koopstarters (iemand die voor het eerst een huis koopt, ongeacht de leeftijd). In 2016 ging bijna de helft van alle verkochte huizen naar een starter. De aantrekkende werking op jonge huizenkopers valt te verklaren door het hoge aantal oud-studenten, de groei van de grote bedrijven in Brainport en door expats.

De komst van zoveel mensen brengt echter ook problemen met zich mee. Doordat er niet genoeg huizen zijn, wordt het voor starters ook in Eindhoven steeds lastiger om een woning te kopen. De stad lijkt wat dat betreft steden als Amsterdam en Utrecht achterna te gaan. De gemiddelde vraagprijs in Eindhoven ligt ca. € 50.000,- hoger dan in Weert.

Opvallend is dat de laatste tijd steeds meer beleggers uit Eindhoven hun weg weten te vinden op de Weerter woningmarkt. De krappere wordende woningmarkt in Eindhoven zal hier debet aan zijn; des te belangrijker is de beschikbaarheid van woningen in Weert.

2.4 Gemeentelijke ambitie

Keyport 2020

Weert neemt, samen met de andere midden-Limburgse gemeenten en de gemeente Cranendonck, deel in de triple helix-organisatie Keyport 2020. Een van de belangrijkste opgaven van Keyport 2020 is het behoud en creëren van werkgelegenheid. In de samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers wordt ingezet op versterken van de concurrentiekracht van het (startende) regionale bedrijfsleven. Daarnaast wil Keyport 2020 samen met andere partners een bijdrage leveren aan een zo optimaal mogelijk vestigingsklimaat om bedrijven te behouden c.q. aan te trekken. De organisatie fungeert daartoe als netwerkorganisatie, maar ook als uitvoeringsorganisatie door projecten te initiëren en te coördineren.

Keyport heeft haar ambities voor de komende jaren beschreven in het Routeplan 2016-2020. De focus ligt op de thema's innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarktoptimalisatie; deze sluiten aan bij die van Brainport 2020. In het Routeplan wordt in relatie tot Brainport Network de ontsluiting van de kennis- en onderzoeksfaciliteiten op de campussen in Zuidoost-Nederland vermeld. Deze is ook voor Weert van belang, aangezien hier dergelijke faciliteiten ontbreken.

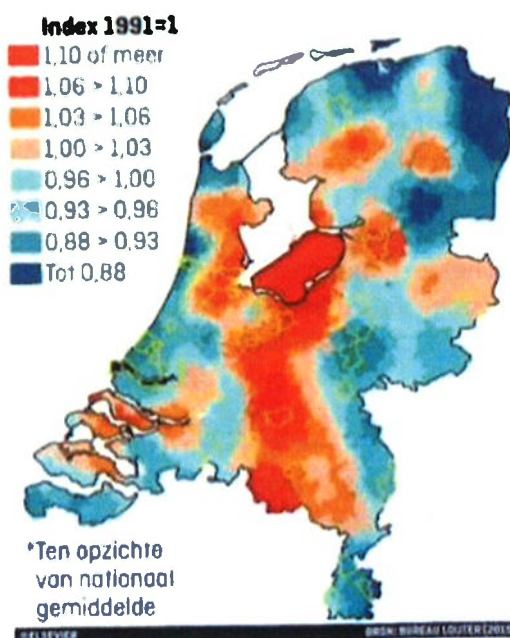
Economisch Profiel 2015

In het Economisch Profiel 2015 wordt de stand van zaken van de Weerter economie geschetst en, tegen de achtergrond van trends en ontwikkelingen, een aantal opgaven benoemd. Sterke sectoren zijn de (maak)industrie, groothandel en logistiek, agrosector, detailhandel en vrijetijdseconomie. De industrie, en met name de maakindustrie, neemt daarin een bijzondere positie in door haar werkgelegenheidsaandeel (18 %) en hoge toegevoegde waarde (€ 481 mln). Opvallend is dat een groot aantal Weerter bedrijven uit deze sector zich op de agrosector richt.

Over de relatie met de regio Eindhoven: *'Op (boven)regionaal niveau ligt de agglomeratie Eindhoven binnen handbereik. Er lijkt sprake te zijn van een mentale barrière om hier zaken te doen. Het belang van een hoge quality of life (QOL) en hoge woonkwaliteit is voor de kenniswerker groot. QOL is daarmee ook een concurrentiemiddel geworden; het begrip QOL is vooral gericht op de fysieke leefomgeving, maar kent ook een sociaal-culturele inslag'.*

Geldmachine A2

Groei toegevoegde waarde 1991-2014*

In dit kader wordt als belangrijke opgave het meer profijt halen uit de ligging nabij Zuidoost-Brabant genoemd, en de verbreding/verbetering van de A2 in het bijzonder.

De A2 vormt in de relatie Weert-Brainport een grote rol. Dit blijkt ook uit onderzoek van bureau Louter (gepubliceerd in Elsevier), met de steden als trekkers ('de A2 verbindt de groeiparels'). Op de figuur is te zien dat de groei van de toegevoegde waarde van deze plaatsen in de periode 1991-2014 spectaculair sterker is dan het nationaal gemiddelde.

Logisch dus dat congestie op de A2 aanzienlijke economische schade betekent. Alleen al als je naar de gekapitaliseerde waarde van de kenniswerkers kijkt. Exacte aantallen zijn niet voorhanden, maar de gekapitaliseerde waarde van deze kennis is economisch gezien een factor van betekenis; indien bijvoorbeeld 5.000 kenniswerkers iedere dag een half uur tijdverlies oplopen ten gevolge van congestie op de A2 dan betekent dat een derving van toegevoegde

waarde van ca. € 24,8 mln. op jaarbasis (uitgaande van een toegevoegde waarde van ruim € 71.000 per fte in de topsector Hightech Systemen en materialen).

Het verbeteren van de doorstroming van de A2 vanuit Weert/Midden-Limburg naar Eindhoven is meer dan alleen de forens faciliteren en het autogebruik belonen. Het is het een voorwaarde voor de kennis gedreven sectoren om goed te kunnen presteren. Bovendien biedt dit kansen om het aantrekkelijke Weerter woon- en leefklimaat te ontsluiten voor de forens die nu nog elders woont.

Ook het realiseren van een snelfietsverbinding heeft in dit verband de nodige aandacht. Met zo'n route, die Eindhoven beter ontsluit voor het woon-werkfietsverkeer en recreatieve fietsverkeer, wordt bovendien ingespeeld op de opkomst van de elektrische fiets en aandacht voor gezondheid en luchtkwaliteit.

3. Kansen Weert - Brainport

3.1 Uitgangspunten

Het economisch functioneren van Weert speelt zich op lokaal, en vooral op regionaal niveau af. We hebben nadrukkelijk te maken met een regionale economie. In dit opzicht gelden de bevindingen in deze notitie niet alleen voor Weert, maar feitelijk voor de hele regio.

Enerzijds is voor de ontwikkeling van de Weerter economie nauwe samenwerking binnen de Keyportregio noodzakelijk. Anderzijds is het van belang dat de samenwerking met Brainport wordt versterkt. Uitgangspunten voor deze samenwerking:

- Samenwerking met Brainport is geen doel op zich maar een middel om onze (regionale) economie te versterken. Het succes hangt af van de mate waarin wij in staat zijn onze kracht en potenties te verbinden met de behoeften en vraag van de Brainport-regio. Daarom moeten we niet alleen uitgaan van hetgeen Brainport aan Weert te bieden heeft, maar vooral ook van de wijze waarop Weert Brainport kan versterken. Denk daarbij aan het eerder genoemde belang van netwerken, versterking van het innovatie-ecosysteem en uitbreiding van de marktmasa.
- In het economisch beleid wordt ingezet op versterking van de economische structuur door meerdere sectoren. Naast de van oudsher sterk vertegenwoordigde industrie zijn in het economisch profiel ook een aantal andere speerpuntsectoren benoemd. Afhankelijkheid van één of enkele sectoren maakt de economie immers sterk conjunctuurgevoelig. De nadruk ligt op het faciliteren van het sterk vertegenwoordigde MKB door o.a. accountmanagement en het bieden van voldoende vestigingsmogelijkheden, het acquireren van nieuwe bedrijvigheid, scholing/arbeidsmarkt en een evenwichtige detailhandelsstructuur. Belangrijke basisvoorwaarden zijn daarbij o.a. goede bereikbaarheid, duurzaamheid, een proactieve gemeente en een goed georganiseerd bedrijfsleven. De afgelopen collegeperiode is in samenwerking met het bedrijfsleven een groot aantal actiepunten opgepakt waarbij het accent ligt op de lokale economie. Bijvoorbeeld: professionalisering Parkmanagement en het opstarten van BIZ-en op de bedrijventerreinen, Centrummanagement, realisatie BIZ ondernemers en BIZ vastgoed in de binnenstad, acquisitie Heylen groep, visie op het Stadshart, lobby voor verbreding A2 en treinverbinding Antwerpen etc. etc..
- Binnen de economische structuur neemt de (maak)industrie een bijzondere plek in. De sector is niet alleen op zichzelf belangrijk, maar tevens aanjager voor ontwikkelingen en innovaties in andere sectoren. De moderne maakindustrie is bovendien een 'banenmachine' omdat elke baan in deze industrie minimaal één extra baan genereert in gerelateerde bedrijvigheid zoals logistiek, marketing, sales, dienstverlening en administratie. Het is met name in deze sector waar aansluiting kan worden gevonden bij Brainport, waar de (technologische) maakindustrie een hoofdrol speelt.
- De benodigde acties vragen veelal een bovenlokale of regionale aanpak. Hierbij kan worden aangesloten bij (initiatieven van) bestaande gremia als Keyport 2020 of het Maketechplatform. Weert kan hierin een voortrekkersrol vervullen.
- Regio Weert als woonregio voor mensen die in Brainport werken. Naast de A2 is er een uitstekende intercity verbinding: in een kwartier reis je van Weert naar Eindhoven. De woningmarkt in de regio Weert is iets meer ontspannen en goedkoper. Daarnaast biedt ook de huurmarkt kansen. In Weert wordt flink aan de weg getimmerd om het areaal

huurwoningen te vergroten. Dit is ook gunstig voor forenzen en studenten die in Eindhoven werken/studeren.

3.2 Kansen en opgaven

Op basis van de voorgaande analyse kunnen er een aantal kansen en opgaven worden geformuleerd voor nadere versterking van de samenwerking met Brainport. Hierbij kunnen, in het kader van de economische structuurversterking, verschillende rollen voor de betrokken partijen worden onderkend.

De overheid:

- Investeert (zowel in tijd als geld) in een gunstig vestigingsklimaat: goede infrastructuur, aantrekkelijk woon- en leefklimaat, de uitgifte van bedrijfskavels en het op peil houden van de bedrijventerreinen (Parkmanagement). In feite de activiteiten van de accountmanagers/vastgoed/grondbedrijf. Hier horen ook PR en marketingactiviteiten van de gemeente onder (Citymarketing) en gunstige regels voor vestiging en uitbreiding. Faciliteert initiatieven m.b.t. woningbouw;
- Versterkt ondernemerschap: verbindingen leggen tussen ondernemers onderling, tussen ondernemers en platforms kennis delen. Dit doen we o.a. door deel te nemen aan Keyport 2020, PSV netwerk, WTC-E;
- Stimuleert innovatie (pilots, projecten), ondernemerschap en arbeidsmarkt door financiële bijdragen aan netwerkorganisatie Keyport;
- Investeert in menselijk kapitaal op het gebied van de arbeidsmarkt

Bedrijven:

- Ondernemen in hun eigen bedrijf;
- Zoeken de samenwerking op door bijv. deelname aan ondernemersverenigingen, Park- of Citymanagement, projecten en netwerkbijeenkomsten.

Ondernemersverenigingen, stichtingen:

- Leggen verbanden, initiëren projecten, vertegenwoordigen de ondernemersbelangen.

Onderwijs:

- Zorgt voor een goede aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Investeerders:

- Grijpen kansen aan voor investeringen in woningbouw als transformatie van leegstaand vastgoed en investeringen in nieuwbouw.

Kansen en opgaven:

1. *Vestigingsfactoren versterken*

Om de juiste voorwaarden te scheppen, is het aan de gemeente om de randvoorwaarden zo optimaal mogelijk te maken. De belangrijkste vestigingsfactoren waarop we als lokale overheid kunnen inzetten zijn:

a. Een goede infrastructuur

In dit verband staat de verbetering van de doorstroming op de A2 voorop. Hierdoor wordt de reisafstand voor de kenniswerkers verkleind, naast die voor het zakelijke verkeer. Weert zet zich hier reeds sterk voor in.

Daarnaast kan de realisering van een snelfietsroute Weert-Eindhoven de verbinding verbeteren. Ook hiertoe lopen er acties.

Over het spoor is de verbinding Weert-Eindhoven, met een intercitytrein die 4 keer per uur rijdt, uitstekend.

b. Een aantrekkelijk woon- en leefklimaat

Weert beschikt over een uitstekend woonklimaat. 's Werelds groenste regio bestaat uit 23% uit bos en natuur en beschikt over een uitgestrekt buitengebied met hoogwaardige landbouwgebieden. De grote natuurgebieden maken deel uit van het grensoverschrijdende landschap Kempen~Broek, een natuur- en recreatiegebied van 25.000 ha in Nederland en België. Voorzieningen zijn volop aanwezig en woningen zijn voor elke portemonnee beschikbaar. Weert beschikt over een intercitystation, op een kwartier van Eindhoven. Het woningaanbod in zowel de koop- als huursector wordt versterkt door enerzijds nieuwbouw in uitbreidingslocaties (Laarveld en Vrouwenhof) en anderzijds nieuwbouw en transformatie in de binnenstad. Zeker t.o.v. Brainport is het prijsniveau van de woningen gunstig. E.e.a. betekent wel dat deze kwaliteiten nadrukkelijk onder de aandacht moeten worden gebracht van de forenzen (Citymarketing). De bovengenoemde verbetering van de A2 is hiervoor een belangrijke basisvoorwaarde.

2. *Deelname aan netwerken*

- Keyport / Brainport Network

Via Keyport wordt de toegang tot het Brainport Network, waartoe ook Brainport behoort, ontsloten. Daadwerkelijk lid worden van Brainport Eindhoven is vooralsnog niet aan de orde. Eerst wordt ingezet op verdere versterking van Keyport 2020 door uitvoering van het Routeplan. Via Keyport kan de link met Brainport worden gemaakt, o.a. door de verbinding met de kennis- en onderwijsinstellingen en het deelnemen in projecten (zie punt 3.).

- Bedrijvennetwerken

• PSV business seats

Om de economische relaties met de regio Eindhoven verder te versterken is in de tweede helft van het seizoen 2016-2017 voor het eerst deelgenomen aan het netwerk van PSV Business (wedstrijden en meetings). Deelname biedt bestuurders de mogelijkheid om Weertse ondernemers te introduceren bij de businessclub van PSV met als doel b to b te stimuleren. Inmiddels zijn er 11 Weertse bedrijven lid van de Businessclub en lopen er nog gesprekken vanuit PSV om dit aantal verder uit te breiden.

• World Trade Center Eindhoven zakensociëteit

De gemeente Weert is sinds de oprichting, ruim 20 jaar geleden, founding member. WTC-E is aangesloten bij de World Trade Centers Association en stimuleert het internationaal zakendoen onder haar leden en aangesloten organisaties onder het motto "We grow trade". Mondiaal zijn er meer dan 330 WTC's, in Europa 116 en in Nederland 11. Voor zakelijk Zuidoost Nederland biedt WTC-E toegang tot een wereldwijd netwerk met 750.000 organisaties en bedrijven.

• Weert heeft jarenlang deelgenomen aan de regio business dagen Zuidoost-Brabant.

Vrij lang onder de vlag van het WTC en een aantal jaren met een zelfstandig plein (Land van Weert en Cranendonck).

- Bestuurlijk netwerken

Denk aan een kennismaking op college- of portefeuillehouderniveau met de gemeente Eindhoven. Via deze weg ontstaat een scherper beeld van elkaars activiteiten en de wijze waarop we elkaar kunnen versterken.

Uiteraard vergt het deelnemen aan deze netwerken een behoorlijke tijdsinvestering.

3. Deelname aan projecten

Keyport 2020 biedt de meest voor de hand liggende mogelijkheid voor bedrijven om deel te nemen aan projecten met Brainport. Zo wordt momenteel het project Lerend Leven (leven lang leren) uitgerold van Brainport naar Keyport 2020. Het belangrijkste doel is het aanreiken van oplossingsrichtingen of handvatten die ervoor zorgen dat werknemers blijven leren, zodat ze kunnen blijven voldoen aan de eisen die de toekomstige arbeidsmarkt stelt. Door aan te haken ontstaat er een mix van bedrijven uit de beide regio's.

Daarnaast wordt er onderzocht om, in samenwerking met de arbeidsmarktregio ML, een succesvol concept uit Helmond uit te rollen m.b.t. het oplossen van de mismatch van 50-plussers op de arbeidsmarkt.

Uiteraard biedt Brainport zelf ook voor het bedrijfsleven de nodige mogelijkheden om te participeren in projecten. Enkele voorbeelden:

- Het Euregionale project Digi Pro
Het project omvat concrete maatregelen ter sensibilisering en stimulering van Duitse en Nederlandse MKB-bedrijven in het proces van digitale transformatie van innovatieve producten, modellen voor processen en business modellen. Doelgroepen zijn de maakindustrie, IT-engineering en de technische installatie-sector. Door middel van grensoverschrijdende uitwisseling van kennis moet de potentie voor innovatie van een fors aantal Duitse en Nederlandse MKB's in het projectgebied worden benut en ondersteund bij hun participatie aan de digitale transformatie, ook wel Smart Industries/Industrie 4.0 genoemd. Door deelname aan het project blijven zij overeind in het proces van digitalisering en worden daarmee toekomstbestendig.
- Het Vanguard Initiative
Een strategisch initiatief van 28 Europese regio's, streeft naar meer competitie in de Europese maakindustrie en pakt dit op unieke wijze aan. Het netwerk zet grootschalige demonstratieprojecten in op toekomstgerichte industriële nichemarkten die rijp zijn voor een marktdoorbraak.
- Brainport netwerk agrifood
Aan dit overleg wordt deelgenomen door Keyport/het gebiedsbureau. Hierin zijn 4 regio's (Keyport, Venlo, Helmond en Den Bosch), 2 provincies en de HAS vertegenwoordigd. Een gezamenlijke agenda/profiel wordt geformuleerd. Internationalisering en "license to produce" zijn genoemd als de 2 leidende hoofdthema's. Doel is in eerste instantie een samenwerkingsproject waarvoor een gezamenlijke propositie wordt geformuleerd. Deze samenwerking moet toegang geven tot Europees talent, geld en markten.
- Dutch Technology week
Sinds 2011 wordt elk jaar de Dutch Technology Week georganiseerd, waar het publiek kan beleven wat de technologie sector te bieden heeft. Weerter bedrijven in de maakindustrie zouden hun krachten kunnen bundelen en in een interactief programma het publiek laten kennismaken met wat techniek voor de regio betekent (ontdekken en beleven). Wellicht is hier een taak weggelegd voor het Maketechplatform om e.e.a. te organiseren.

3.3 Conclusies en vervolg

Conclusies

De position paper Weert-Brainport regio Eindhoven is een gemeentelijke verkenning van de (economische) kansen die nadere samenwerking tussen beiden biedt.

De economische agenda's van Weert en Brainport kunnen elkaar op een aantal punten versterken. Elk van de betrokken partijen kan daarbij vanuit zijn eigen rol een bijdrage leveren. De belangrijkste vestigingsfactoren waar Weert op kan inzetten zijn met name een goede infrastructuur (A2 en snel fietsverbinding) en een aantrekkelijk woon- en leefklimaat (en het vermarkten daarvan. Op deze gebieden zijn er de afgelopen jaren reeds een aantal acties in gang gezet. Daarnaast ligt er een belangrijke kans in het versterken van de netwerken met Brainport, zowel door ondernemers (b to b) als overheid (bestuurlijk). Keyport 2020 speelt hier een belangrijke rol in. Dit levert, naast zakelijk gewin, een bijdrage aan de door Brainport gewenste schaalvergroting en daarmee versterking van de concurrentiepositie. Ook op dit vlak zijn er inmiddels acties ingezet (PSV, WTCE). Tot slot bieden Keyport 2020 en de Brainport-agenda voor het bedrijfsleven, en dan met name voor de maakindustrie, een aantal aanknopingspunten in de vorm van projecten. Deze kunnen een bijdrage leveren aan versterking van de regionaal-economische structuur.

Vervolg

Deze position paper kan als een eerste aanzet fungeren om met een aantal stakeholders het gesprek aan te gaan. Te denken valt aan:

- Een rondetafelgesprek met ondernemers uit de maakindustrie. Mogelijk kan het Maketechplatform hier het voortouw in nemen;
- Een gesprek met het bestuur van Keyport;
- Een gesprek met Eindhoven op college – of wethouderniveau.